

Betere waakhonden dan golfers zijn er niet

Golfbaan op sportpark Den Dries vergroot effectief gebruik

Van 's ochtends vroeg tot 's avonds laat sjuwen er golfers over het openbare multifunctionele sportpark Den Dries van de gemeente Valkenswaard. Over de voetbal- en rugbyvelden lopen diagonaal virtuele fairways. Als men daar voetbalt, mogen de golfers de betreffende holes niet gebruiken. Buiten het zwemseizoen zijn er, zoals nu, afslagen mogelijk over het fraaie buitenbad naar de holes op de ligweide.

Auteur Broer de Boer

Op sportpark Den Dries in Valkenswaard ligt een golfbaan met 9 holes. Tevens liggen er nog 3 holes bij het buitenbad als men er 12 holes wil lopen. In geval van grote wedstrijden kan men er op het sportpark nog 6 holes bij maken, zodat ook wedstrijden met 18 holes mogelijk zijn. De aanzet tot de aanleg van deze baan werd in 1990 door een particulier initiatief gegeven. Op het

“Feitelijk kunnen we op een 18-holes baan spelen”

sportpark, toen 36 ha, is de ruimte voor golfen inmiddels verminderd. Thans liggen er zes voetbalvelden, één rugbyveld, drie kunstgrashockeyvelden en één grashockeyveld, twintig kunstgras-tennisbanen en een zestracks tartan-atletiekbaan. De golfbaan, uitgezet op de grasvelden kent een aparte driving range en een putting green. Direct aangrenzend aan het sportpark is bovendien een binnen- en buitenzwembad, een tennishal, een gymnastiekzaal, een trapveldje en een Stayokay-hotel gesitueerd.

De doorslag

Het gemeentebestuur stond aanvankelijk, vanwege veiligheidsoverwegingen, afwijzend

tegenover golfen op het sportpark. Een bezoek aan het sportpark in Goirle, waar eveneens ge-golfd werd gaf de doorslag. In 1992 besloot men dat in het openbare park, waar overdag naast sporters ook wandelaars zijn, golf gespeeld mag worden, vooropgesteld dat de andere sporten op dat moment geen gebruik maken van de velden. De aanleg- en onderhoudskosten van de golfbaan kwamen geheel voor rekening van de golfclub. Er werd simpel begonnen met het uitmaaien van zes greens op de hoeken van de sportvelden en de afslagplaatsen werden met twee houten blokjes aangegeven. De driving range en putting green werden in het noorden van het sportpark aangelegd op een niet meer gebruikt hockeyveld. Maar al vrij snel kon een volwaardige 9-holes baan in gebruik worden genomen en werden de tees door een fabrikant voorzien van kunstgras. De tees liggen vaak verscholen in de bosschages en het kunstgras is keurig opgesloten met betonnen opsluitbanden met daaromheen klinkers.

Naar 18 holes

Nico Thijs is de Coördinator van Onderhoud en Ondersteuning op het Golfpark en inmiddels 37 jaar werkzaam in deze sector. Nico: 'In de loop van de tijd is de golfbaan nogal eens veranderd. Bij renovatie van de toplaag van de sportvelden

moesten we meestal - tijdelijk - andere greens maken. Nogal ingrijpend was de aanleg van het derde kunstgrashockeyveld en het nieuwe hoofdveld voor de voetbalvereniging. Dat laatste zorgde voor een drastische aanpassing van de golfbaan. Een halfverhard terrein hebben we in twee holes veranderd. De lava van de toplaag hebben we op een heuvel midden over het veld gelegd en die vormt nu een middenscheiding tussen twee holes. Tegelijkertijd creëerden we hiermee ook de enige twee 'echte' fairways die we hier hebben. Op de ligweide en rondom het buitenzwembad hebben we in augustus 2005 drie holes aangelegd. Die zijn buiten het zwemseizoen vanaf 1 september tot 30 april in gebruik. Doordat we ook drie holes op de driving range en putting green plus nog drie (tijdelijke) holes op de sportvelden kunnen

Green op het hockeyveld met zicht op een wal die twee holes scheidt.

Toch komen er maar weinig golfballen het buitenbad terecht.

gebruiken is er uiteindelijk een 18-holes baan ontstaan. Hierdoor is er voor recreatieve wedstrijden met veel golfers meer ruimte.”

Toekomst

“Eerlijk gezegd is elke sport me even lief; daarbij is het echter zo dat de routing bij golf en de plaats van de greens ondergeschikt is aan de ruimte van de andere sporten. Door de ontwikkelingen op het sportpark zijn de looproutes meerdere keren aangepast. Momenteel onderzoeken we hoe we een vierde, extra, kunstgras-hockeyveld (semi-waterveld) kunnen aanleggen. Het grasveld daarnaast wordt multifunctioneel, terwijl het hoofdveld van de hockeyers wordt

“Greens op sportvelden zijn kwetsbaar, daarom zijn ze zo langzamerhand bijna allemaal buiten de sportvelden komen te liggen”

opgewaardeerd tot een full waterveld. Deze ingreep kost ons wel twee holes. Want op zo'n veld, met hekwerk en kantplanken, heeft een flight geen doorgang en zoiets vormt dus een 'bedreiging' voor de golfsport. We moeten dus een vervangende plek zoeken voor deze twee holes. De ligweide is daarvoor een optie. Mijn grootste wens is echter het sportpark in de noordelijke

en oostelijke richting uit te breiden en juist die holes daar te leggen. Dan kan de golfsport hier onafhankelijk van de overige sporten worden beoefend langs de buitenrand van het terrein. Ik heb daarbij al een prachtige dogleg in gedachten. Om de uitbreiding te realiseren is echter provinciale toestemming nodig.”

Vooroordeel

Nico Thijs vervolgt: “Met het vooroordelen dat een golfbaan niet op een sportpark thuis hoort ben ik het oneens. Dit sportpark wordt van zonsopgang tot zonsondergang gebruikt. Doordat er altijd wel golfers rondlopen is het vandalisme sterk teruggedrongen; de golfers zijn onze waakhonden! In de avonduren kunnen de andere sportverenigingen weer gebruik maken van de velden. Uiteraard kunnen tennissers en hockeyers vanwege de kunstgrasvelden, waar niet gegolfd kan worden, hun sport altijd uitoefenen. De voetbal- en rugbyclubs hebben voorrang op de golfclub. Het rekening houden met andere sporten blijft natuurlijk een nadeel voor de golfvereniging. Toch kunnen golfers frequenter gebruik maken van de baan dan je aanvankelijk denkt. In het zomerseizoen ligt immers het voetballen en rugbyen stil en dan kunnen golfers vrij vaak hun balletjes slaan. Dankzij de golfsport wordt ons sportpark effectiever gebruikt.” Dat er op Den Dries slim gebruik van de ruimte gemaakt is, wordt je pas duidelijk als je over het terrein loopt. Er zijn situaties waar de banen van de ballen elkaar ergens in het midden van het een veld kruisen. Beide tees liggen in zo'n geval aan korte zijde van het veld. De flight die het laatst aankomt op de tee moet de andere

ruimte geven. Daarbij kunnen de golfers elkaar goed in het oog houden.

"Je kunt geen teelaarde maken"

Twee greenkeepers

Het onderhoud van de sportvelden doet Nico Thijs met zijn ploeg van acht man in eigen beheer. Zoals maaien, rollen, vegen verticuteren, wiedeggen, bezanden, bemesten, schudfrozen en beregenen. Zeven van zijn medewerkers hebben de cursus terreinmeester gevolgd en twee daarvan tevens de cursus greenkeeper. Alleen groot onderhoud en doorzaaien en vertidrainen wordt uitbesteed. Nico: “In het begin stond het onderhoudspersoneel afwachting tegenover het golfen. Hoe zou dat gaan met een sportpark dat op werkdagen overdag niet zoveel bezet was? Tot dan kenden we geen belemmeringen voor het onderhoud en maaien van de velden. Nu waren er opeens golfers aan het spelen. De golfers hebben de ruiten van de maaimachine slechts éénmaal ingeslagen met een golfbal. Nu plaatsen we tijdelijk een bord op de afslagplaats van de te maaien hole. Greens op sportvelden zijn kwetsbaar, daarom zijn ze zo langzamerhand bijna allemaal buiten de velden komen te liggen. Dat konden we doen door in de houtwallen wat bomen weg te halen. Met de beregeningsinstallatie konden we daar niet komen en moesten we ons behelpen met een water-ton en een pomp om de greens enigszins nat te houden. Nu is er een aparte beregeningsinstallatie aangebracht waarmee we de greens onafhankelijk van de sportvelden kunnen beregenen.”

Nico Thijs bij het hockeyveld.

Boomwortels

“De wortelgroei van de bomen aan de bosrand zorgt natuurlijk voor een snellere uitdroging van de grasmat op de greens”, vervolgt Nico Thijs. “We hebben dus worteldoek tot één meter diepte rondom de green aangelegd om de overlast van

“We zijn weer overgegaan op de opbouw van de greens met de plaatselijk beschikbare grond”

boomwortels tegen te gaan. Maar los daarvan is de grond hier zeer droog. Aanvankelijk is de bosgrond hier verpulverd en gebruikt voor het aanleggen van de greens. Voor een aantal nieuwe greens is grond aangevoerd en die heb-

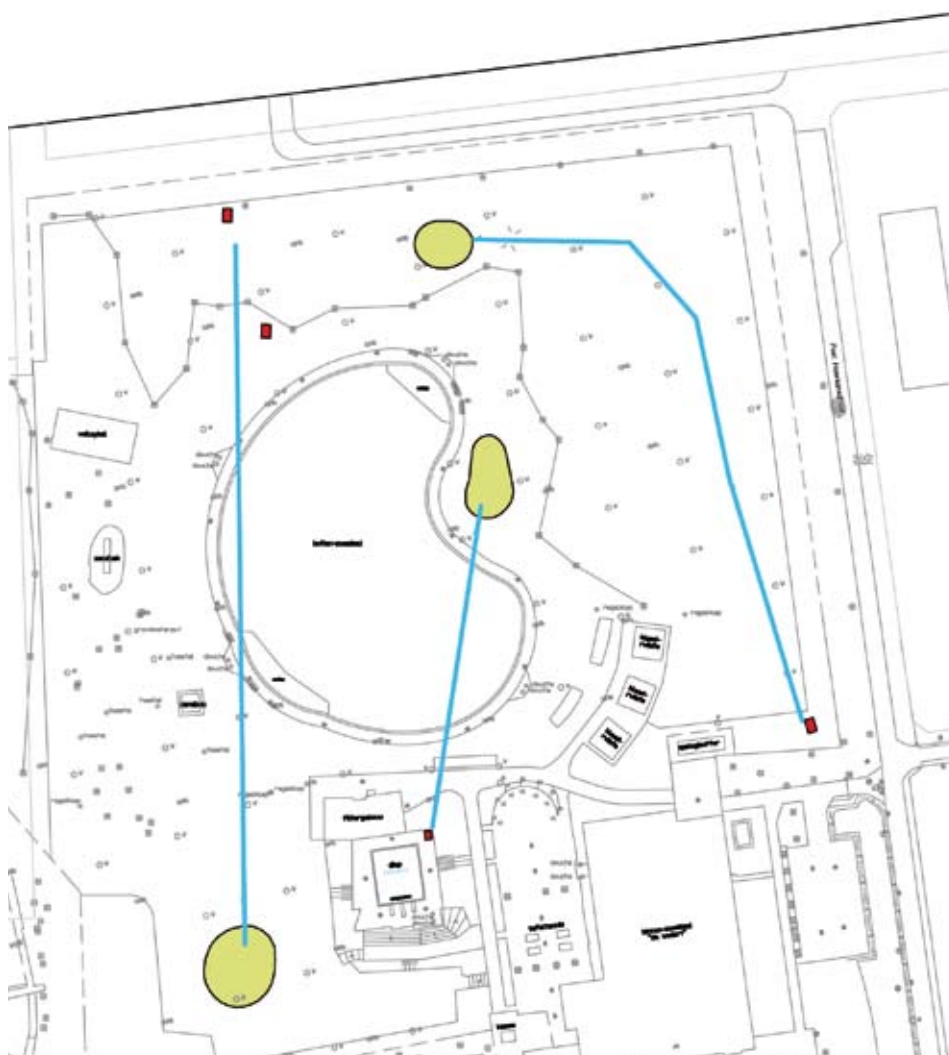
ben we verrijkt met gelkorrels. Toen bleek dat de greens hierdoor te vochtig bleven, zijn we weer overgegaan op de opbouw van de greens met de plaatselijk beschikbare grond. Dit bevestigde mijn statement dat je geen teeltaarde kunt maken! Ik moet wel zeggen dat het lastig is om in de buurt verschalingszand te krijgen dat goed bij de greens past. Voor groot onderhoud aan de velden laten we hier meestal prikken met 30 cm lange en 12 mm holle pennen.”

Onderhoud

Onderhoud van golfgreens is toch wel iets anders dan onderhoud van sportvelden. Maar ook op Den Dries gaat men professioneel met de greens om. Nico Thijs: “Voor specifieke problemen, zoals grasschimmels, hebben we in het begin veel contact gehad met andere golfbanen omdat we de kennis toen nog niet hadden. Dit jaar hebben we een behoorlijke aantasting van sneeuwschimmel

Zicht op het clubhuis.

Drie holes rond het openluchtzwembad.

gehad. Het grote pakket sneeuw, dat lang bleef liggen, speelt daarin een rol. We behandelen de schimmels met ijzersulfaat, maar eigenlijk wil ik over op andere producten. De leden van de golfclub versteken hier zelf de holes en er wordt hier niet gesweept. Toch kan ik niet zeggen dat we hier meer schimmelinfecties hebben dan andere banen in de buurt. Wat bemesting betreft werken we hier met Marathon, een uitgebalanceerde combinatie van minerale en organische meststoffen, waarvan de voedingsstoffen trapsgewijs worden afgegeven aan de plant. Misschien heeft dat ermee te maken want men zegt dat dit product het bodemleven activeert en de mineralen langer vasthoudt in de wortellaag, waardoor ze langere tijd beschikbaar blijven voor de plant. Marathon zorgt ook voor een diepere en gezonde beworteling. Deze dynamiek van de bodem is erg belangrijk, het werkt ziekteverwendend en versnelt tevens de afbraak van dode plantenresten.”

Losse zoden

Golfers met een hoge handicap hebben op Den Dries één troost: de voetballers en rugbyers gaan niet zo zorgvuldig om met de grasmat op de ‘fairway’ van de golfers. De losgetrapte zoden worden door Nico’s medewerkers na de wedstrijd teruggelegd. De schade veroorzaakt door een golfers die de zode raken valt volledig in het niet bij schade die de voetballers met ‘pivots’ veroorzaken.